

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Apologia|| Pro Reverendis. Et Illvstris.|| Principibus
Catholicis, ac alijs ordinibus Impe-||rij aduersus mucores
& calumnias Buce-||ri, super actis Comiciorum||
Ratisponæ.||**

Eck, Johannes

Coloniae, 1542

VD16 E 262

Amica & mitissima responsio Eckij ad accusationem D. Pflugij & Groperi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33616

in Narboneñ. Gallia, in Ethruria, in Campania, &c. Et tam
men fuit vir doctissimus, & cultus diuini obseruatisimus.
Multos alios enumerare possem, quibus diuitiae non fue-
runt impedimento, sed adiuuabant ecclesiasticam dignita-
tem & religionem.

Quod de pastoribus, prædicatoribus, scholis affixit, re 17.
spondimus in superioribus.

Quæ Bucer corruptissima vita deformatus, scripsit de res-
formandis moribus ecclesiæ ac abusibus tollendis, nolo in
stateram appendere, ob causas superius assignatas.

DE SVPPPLICATIONE D. D. PFLV=

gij & Groperi contra Eckium mansueta &
patiens Eckij defensio.

Affixit Bucer homo pacis impatiens, sartor satorque
maloꝝ farragini conuicioꝝ suorum, supplicatione
quandā per egregios dños Iulium Pflug, & Iohan. Grope-
rū Illustriss. Principi Frederico Comiti Palatino ac Baua-
riæ Duci, & illustridño Nicolao pernoto dño à Granuella
(Bucero ita narrante) oblatam. Ego qui noui dolos Buce-
ri, & ad eius maledicta occallui, malim credere ab eo con-
fictum, ad lites excitandas, q̄ quod quicquam huiusmodi
à viris istis spectabilibus sit profectum, sine fraterna moni-
tione prævia: nam sic ab ij Ratisponæ satis tarde, ob aduer-
sam valetudinē 30. Iulij, quod nec verbum super eo à quo-
quam intellexi, aut audiui, vñsq; dum farraginem Bucij im-
pressam in manus accepi. Ideo non est mentis meæ quicq
acerbius in dominos illos dicere, nisi quod Bucer singit il-
los esse accusatores meos: quod si in publicū prodierint,
& tales se exhibeant, quales pingit Bucerus, respōdebo ho-
nestē, vt debeat verum meliora mihi de his graibus yris
polliceor, veteri amicitia nō vulgariter mihi iunctis. Nā si
etiam nata esset supplicatio, prouenisset à malo impulsore.

Primo despiciamus qbus splēdidis titulis Bucer ornat
n Eckis

Nulla fra-
terna ad-
monitio
præcessit.

280
GROPERVS CONTRA

Eckium nam inter suggestores, me recenset, principū, qui noluerunt acceptare articulos conciliatos. Idonee, q̄ ter se brē correptus aurigine l̄esus, proxima dispositiōe ad Hydroposim timidus, q̄ tot septimanis nunq̄ ædes exire potis erā, cucurri p̄ aulas principū, & eis suggesti, ne acceptarent articulos pro conciliatis eis venditos. Audi Bucere, quā a pertus est Eckius affirmat palam, si sanus fuisset, & Cesarē Carolum à Deo coronatum & omnes principes Catholicos monuisset, vt cauerent à dolis tuis & sycophatijs, quia concordiam quæris non veram, sed in speciem & fucatam, quod in te vehementer improbat Melanchton, longe in hoc te melior. Et quibus suasionibus id fecissem, superius ex annotatiōibus libri, ex examine articulorum tuorum, ex defensione principum catholicorum, ac piētissimi legati Pontificij, non obscure intelligist. Quod si in arenam cōtra me descenderis, tunc primum fortē exercitū ac nanoplian aduersus te producam, & veteris legionis milite.

Bucerus hoc titulo me decorat, Eckij, ingt, veteris nostri oppugnatoris, & hominis his virtutibus, quæ conueniūt Romanēsis disciplinæ defensori, admodū nobilis E. Profiteur ingenue, me sicut Catholicū ecclesiæ obedientem filium, dñi autem nostri Christi indignū seruum & sacerdotem, oppugnasse, oppugnare, & oppugnaturum esse, dum spiritus hos rexerit artus, errores, deliq̄a, & lapsus vestros. Sicut simili ferme sententia scripsit ad me potētissimus ac

S. Rex Po- victoriosissimus princeps D. Sigismudus Rex Poloniæ ac
loniæ. magnus Dux Lithuanie. Restitimus, resistimus, & resiste-
mus cōtabibus illoꝝ, qd̄ vixerimꝝ diuino numine aspirāte.

Eckius Ro- Nec me mouet, q̄ inuidiose me traducis defensorē Ro-
manista in manū disciplinæ, q̄ minimū membrum sum sanctæ Roma-
uitis Lude næ ecclesiæ, tamen cū B. Hieronymo clamo humiliter ad
ganis ad Damasum Ro. Pontificē. Cathedrā Petri & fidē apostolico ore lauda
Papam. tam, censui consulendā; profligato à sobole mala patrimo-
nio,

nio, apud vos solos incorrupta patrū seruatur hæreditas,
& i. Ego nullū primū nisi Christum sequens, beatitudini
tuæ consolior: super illā ædificatam ecclesiam scio, quicun
que extra hanc domū agnū comederit prophanus est, & in
alia Epist. Ego interim clamito, si q̄s cathēdrę Petri iungit, ^{Nume. 16}
meus est: at ab ecclesia malignantiū me phibebo iuxta ius
sum Moysi. Recedite à tabernaculis hoīm impior̄, & noli
te tāgere, q̄ ad eos ptinent, ne inuoluamini peccatis eorū.

Bucerus narrat me de altera parte inter tres ab Imp. de^{3.}
signatum ad colloquiū, & interfuisse colloquio vſq; ad ar-
ticulum de Eucharistia: ista sunt vera fateor, at mox subi^{Ecki, n̄sq}
cit de suo. Nihil fuisse conciliatum in libro, quod nō mea
quoq; sententia cōprobatum fit. In hoc vehementer errat,
q̄ mihi liber displiceret, nec reticui sententiā animi mei.
Nā hoc ipsum prius dixeram Illustri dño à Granuella, et fi-
lio eius Reuerendiss. Episcopo Attrebateñ. dixi Melanch-
toni cui etiā processus libri displicuit, quare hoc retuli ad
Illustriß. Principem Federicum, sugerens expeditius fo-
re, si secundum ordinē confessionis Saxonicae, Augustæ os-
blatæ, procederemus, ex causis per me allegatis, iam iam e-
numerandis. Non displicuit Illustrißimæ D. suæ mea pro:
positio, dixit tamense locutuſe super ea re Melächtoni: q̄ Cur liber
respōdit, placere sibi ordinē confessionis & Apologiæ, at-
tamen quia Im. proposuerit hunc librum, nō licere à iusu
suæ Majestatis recedere. Causæ per me motæ erant, quia li^{1.}
ber esset talis qui non per omnia posset recipi à catholicis,
multo minus à protestantibus. Secundo inseruisset plero^{2.}
sque articulos nō controueros, quos controuertere adfer-
ret dispendium tēporis, cū magno fastidio Illustrißimorū
principum & statuū Romani Imperij, q̄ præstolarentur fi-
nem colloqui nostri, magnis impēsis, & iactura tot diez,
qui festinarent redire ad prouincias suas. Tertio quia arti^{3.}
culis in se veris, aliquādo declaratiōes essent adiecte minus

n ij res

receptæ, imo repudiandæ. Quod autem Bucer non veretur de suo expuere, nihil esse in libro conciliatum, quod non sit à me comprobatum: Noli Bucere iniuriā facere & λύθειας, qui nosti Eckium non tam malæ memoriae (cū vestri mihi soleant eruditionē detrahere, sed memoriam permittere) ut atque sit oblitus. Primum art. I. Libri recepi, explanatio nem non. Art. II. probauit, licet neuus magnus sit in declaratione. Art. III. probauit, at declarationē minime. Art. IIII. probauit iuxta Vuormacieñ. concordia, declaratio non fuit prælecta, sicut iam edito libro, concordia Vuormacieñ. non est substituta. Art. V. probauit, at declarationem multis nominibus dixi rei ciendam, quæ etiā à diuersariis non fuit recepta, sed alia declaratio post longam velitationem supposita, quam etsi à modo loquendi catholicorum dissidentem perspicerem, nolui tamen contendere verbis, dum aduersarij sane interpretarentur, verba quæ mihi suspecta videbantur. At quod in calce adiectum fuit de sola fide, adeo non probauit, ut improbarem maxime, his tribus causis, 1. quia scriptura non vtitur illa vocula Soli & Luderani semper clamant se nihil recepturos, quod non e scripturis sacris proferatur, 2. quia Augustæ Luderani cesserunt cū illa voce, qua de cætero deberet abstinere, 3. quia Luther dixit ex huiusmodi prædicatiōe multa nasci schādala, & homines fieri carnaliter securos, 4. Memor es Bucere, quod tibi scriptum tuum obiecit: Nam vtcunq; insanias super Matthœo, fide sola nos iustificari & saluari sine operibus, quo mundus tantopere offenditur: at super Psalmis rectius sentis, eos improbans, qui fide sibi placentes, nullis bonis operibus incumbant: diuus Iacobus & patrum non pauci, præcipue vero inter hos Chrysostomus, sola fide nos iustifica ri, pie & recte negarunt, sed de fide intellexerunt, quæ bonorum operum sterilis sit, eoq; mortua, ut iam nec fides sit.

Sola fides non sufficit.
Itaq; etiā si consutus dolis, in omne malum te obfirmaueris,

ueris, nunquam euincet me consenisse, vt sola fides iustifi-
cet, plura scio de actis, quæ non attinet in præsentia dicere,
at vbi res expostulat, abunde aperiam.

4. Ex stomacho suo subdit, tñ vbi vidit requiri operam
suā ad impediendū, ne conciliati articuli reciperentur, in is-
psum consilium principum misit hoc testimonium.

Neq; placuit, neq; placet liber iste insulsus, neq; placebit, Verum.
in quo tot errores & vicia deprehendi, vnde iudico, sicut
semper iudicau, eum à Catholicis non recipiendum, qui
relichto modo loquendi ecclesiæ, Melanchtonizat.

Et idem ego Eckius non consensi, neque vidi librum Verum.
Cæsareæ Maiestati oblatum, sed solum prælecti mihi fue-
runt articuli Ludderanorum, multo minus cōsensi in scri-
pturam quandam, quæ dicitur Imp. oblata cum libro, quā
nunquam vidi.

ECKIVS SVBSCRIPSI T.

FAutor me requisitum à principe, cui nihil non debeo
in causa religiōis, vt dū per paraxismos nihil possem
scribere, misit ad me denuo, vt dictarem, quod feci, & ma-
gister missus ex ore meo excepit, & ægre subnotaui, Eckius
subscrip. non quod Bucius annotauit, Eckius scripsit: Me-
mor sum plures fuisse articulos, at maiore partē Bucerus in
gratiā meā, vt est homo pius & misericors, omisit: ego nō
misi in senatū, neq; sciuī scriptū esse missum, At si princeps
meus catholiciss., misit, ratū & gratū habeo inuito Bucero.

Et hoc mihi imponit Bucer, cū videret, ingt, librū non
vti formis loquendi scholasticis, sed scripturæ & sanctoꝝ
patrum, statim initio colloqui, quām fastidiret ac contem-
neret hunc librū, haud obscure præ se tulit. Egregie vt om-
nia scilicet Bucerice, Audi apostata, non vtitur Eckius for-
ma loquendi scripturæ & patrum: Cur ei non respondetis
ad scripta sua de primatu Petri, de poenitētia, de sacrificio
missæ, de purgatorio, Cōmentaria psalmorum 1. & 20. &

n 3ij Aggæi

Aggæi prophetæ, ad tot Homilias de tempore, sanctis, sacramentis, decalogo. Cur nō ad alia multa quæ edidi contra disputationē Berneñ, quæ disputauit Lipsiæ, quæ Badæ, confutationem item ordinationis Brandenburgen, solus ille indoctus profiliit Grāmaticus Hosander, quem tamen non indocte excepti, nec inhumaniter, vt merebatur. Scio q̄ Vuittenbergij iactarent ante congressum Lipsensem, Eckius erit impar Carlstadio & Luddero, q̄a allegabit suū Scotum, Ockam, Thomam, &c. at cōtra illi proferent Augustinum, Hieronymum, Cyprianū. Sed quid dixit ad me catholicus & immortalis memoria dignus, Dux Georgius Saxo. Video & vos afferre ecclesiasticos doctores & scripturas, & pertinentius, quām aduersarios vestros, qui iactabant antea, vos sophistam, & q̄ sanctos doctores non legeritis: Bucere, oblitus es ne veteris prouerbij, vt Hiero. inquit: Mendaces memores esse oportere. Primo iactasti, quomodo librū hunc (profecto non probandum) comprobauerim, iam affers me illum contempſisse ac fastidijsse.

6. Post finem colloquiij, ei, à collegis suis rursus cognoscēda, præsentata sunt, quæ vt conciliata, etiam Imperatori offerebantur, & eius assensu Imp. exhibita sunt. Forte autem Bucius infirmitate excidisse memoriam actorū, fateor venisse collegas meos, & mihi languenti in lecto prælegisse, articulos Ludderanorū & nescio quæ alia, dum aut graueriter laborarem, & vix tertiam partem caperem eorum quæ legebantur à D. Gropero, & ipsi videntes plus gemitibus intentum, quām eorum petitioni, vltro obtulerunt se redituros, quod fuit mihi gratissimum. Verum qua causa impediti, non redierint, ignoror: Nam die meliori (vt medici præstituunt) potuisse librum, & articulos & omnia perlegisse, pro ea quæ in me est, legendi celeritate. Imputet ergo Bucius negligentibus & nō redeuntibus, si quid neglectū est, nō languenti Eckio. Quod subnectit excucullatus apostata

Geor. Sa-
xo.

Grope-
rus nō re-
dīt ad Ec-
kium sicut
promisit.

285

AD ECKIVM.

stata, vane & imprudenter me scripsisse articulos de libro supra memoratos, vt vanum & impudēs Buceri iudicium dimitto, malo agere cum amicis.

AD SVPPPLICATIONEM CLARISS. VI-
rorum D. D. Iulij Pflug & Iohan. Gropperi, opera
Buceri in gratiam Eckij publicatam, eiusdem

Eckij amica responsio.

CONFICTAM hanc esse suspicor supplicationem, cū non sit boni viri proximum nihil huiusmodi cogitātem, maxime collegam, sine admonitione praevia, traducere, & innocentem accusare, minus hoc facturi sunt viri optimi, at quia maledicentia Buceri, qui gaudet litibus, hēc prodierunt, necesse est non negligere famam, sed respondere, omni tamen modestia, quoniam nō est mihi animus lādendi collegas, & quod adhuc nesciam, an supplicatio illa sit collegarum aut Buceri, nā si collegæ me nihil huiusmodi merebantur, theonino dente arroderēt, sensuri essent & ipsum Eckium non edentulum.

1. Queruntur se grauē calumniā passos, quod scripto suo in senatū sacri imperij transmesso, testatus sit Eckius, librū exhibitum neq; placuisse, neq; placitu& ob tot errores deprehensos. Quem etiā nullis rationibus additis dānarim.

Amici, quæ affertis in librum dixi, non nego at cur hæc in personas vestras recipiatis, nisi essetis authores libri, nescio, librum reūcio, non vos collegas meos, neq; misi in senatum imperij.

2. Audiuius eum in singulos articulos censuras consarcinasse, vbi astruat librum nullius esse momenti ad compositiones religionis discordias. Et hæc dicitis me febricitantem impetu animi effudisse.

Amici, quæ præproperè illustrissimis & vere catholicis (vt tota nouit Germania) principibus meis scripsi, vt intelligentiam articulo& haberent, nō diffitecor. Et iā hoc libro in-

RESPONSI^O

286

in publicum orbi trado, adeo non me pœnitet facti. At qd
hæc ad vos, de libro, qui non est vester. Non autem impe-
tu effudi, sed pro zelo in ecclesiam & fidem catholicam, &
pro mea in principes meos obseruantia, nam ob id mihi
largiuntur stipendia, vt quoties veteris religionis ac fidei
catholicæ negotium occurrat, eis inseruiam. Hoc sciant o-
mnes desertores fidei, et si mea sponte se. ap. & fidem ca-
tholicam defendere paratus sim, tamen etiam ab optimis
principibus ad hoc conductum, vt nō mirentur, cur stren-
nui militis indefessam operam præstem.

3. Euicit Eckius, vt illustrissimi principes Bauariæ, & per
hos alij, in hanc sententiam adducti sint, vt velint hæc ea-
dem à Cæsarea Maiestate approbata.

Amici, puer iste aliam habet matrem, vt prouerbialiter
dicitur: Non existimate, me ista non intelligere (si saltem
vos estis supplicantes) quia non à vobis prodierunt, sed
quispiam ægre tulit, Catholicos principes noluisse acquies-
scere consilijs male institutis, hinc illæ lachrymæ, & hanc
fabam in Eckium cudit. Belle, quicquid desipiunt Reges
plexuntur Achiui. Vtcunq; amici, non mihi hoc arrogo,
principes per me adductos, quorum nullum per ægritudi-
nem potui alloqui: sed vt prudenter, circūspecte ac catho-
lice agerent, & frangeret dolos Sinonis istius Buceri, Deus
fecit, & spiritus sanctus cui curæ est apostolica ecclesia, eis
hoc inspirauit. Tenetis! Credite.

At modo Collegæ mei incipiunt rhetoricari, & argu-
te quidem.

A dubio.
4. Si priuato cōfilio in hoc negotiū essemus permoti, si li-
ber ab Imp. oblatus (nō à nobis profectus) nō fuisset cum
Eckio plectus. Si non fuisset à summis viris ante colloquiū
cōprobatus, si nō Eckius maximā illam libri partē, & quæ
cōcordata sunt, sana, nō tñ voce, sed partim scripturæ suæ
testimonio recepisset, haberet, qd p̄texeret: festiuissime ista.

Amici,

Amici, Liber iste fuit prælectus vobis duobus prælecto
ribus, & confessim à me improbatus: Si essem tam suspi
cax, non deesset, quod diuinarer, at in fine vbi fuit muta
tus liber, & Imperat. Maiestati præsentatus, nec à me visus
est, minus lectus: Cuperem audire nominatum, qui sunt illi ^{Iohan. 4}
summiviri, qui probauerunt hunc librum. Didimus sum,
non credo omni spiritui, nam de eis hodie dico, quod su
pra memini me illustri D. à Granuella respondisse. Quod
iactatis me recipisse illa concordata. Respondeo cum cæco
illuminato. Dixi vobis iam & audijsit, quid iterum vultis ^{Iohan. 9}
audire: Si clausus essem carcere, errores illos non compre
barem, quanto minus comprobaui in liberis comicis. Ex
hibete scripturam, estote fortis, & Eckium conuincite syn <sup>scriptura aut schola
manu propria scripta</sup>
grapha, ad Græcas scilicet Calendas.

Non metuimus Eckium vllū sicut vobis facere posse, ^{5.}
superioribus expensis, at si Eckiana persuasio obtinuerit, &
vos in grauem suspicionem adducimini, qui Cæfarem nō
in tempore monuistis.

Amici, Rhetorismi facite finem, non me traducatis &
odiosum faciatis principibus viris, ob finistram, yanam, &
friuolam suspicionem. Volo & ego clementissimum Imp.
nostrum Carolum Deo amantissimum, adhibere fidē ma
gnis illis viris, at neuter credo arrogabit sibi, in articulis fi
dei maiorem noticiam, quā habeant Theologi omniū na
tionum, ad quos se remittit Eckius.

Gratias agunt Deo, qd dominationes eoz audierunt ^{6.}
Eckium sua voce, nobiscū approbare, omnia cōciliata. Gra
tia Deo, quod Eckij manus apud nos est, eū approbasse ar
ticulum iustificationis, iuxta sententiā, quā liber ab Imp.
oblatus amplectitur: Et author fuit vt expuncto illo arti
culo, q copiosior erat in libro, macrior ille sit substitutus.

Amici, Quām prodigi estis agendo gratias Deo, vbi
non oportet, sc̄tā est diui Pauli instructio, Semper gaudete ^{1. Thess. 5}

o fine

RESPONSIO

288

sine intermissione orate, in oībus gratias agite, hæc est em̄ voluntas Dei in Christo Iesu in oībus vobis. Iactantia veſtra inanis est, ne durius dicam, me falsa & erronea approbaſſe. De ſyngrapha iam dixi, proferant ſi quid habent; iteſum dico proferte, alioquin Eckius & totus mundus aliud iudicabit. Sed bene res agitur, vlcus monſtratur, in articulo iuſtificationis. Hoc primo dixerim, nihil indoctius toto libro me audiſſe, quām iſtius articuli declarationem. Amici negatis adhuc exiſtimate Eckium tam memorem, vt ille illius deliquia puerilia, & ſophyſtica poſſit proferre, quādos cunq; eum vrgebitis. Cordato cuiq; viro hoc conſirmo ſigno male explicatum articulum in libro, quod hic alium ſubtituerunt articulum, genuino repudiato. At ſi hunc librum Cæſar approbauit, cur temere in contemptum Maieſtatis ſuę, articulum propria authoritate reieciſtiſ.

Dilegimus pte. l.
frat̄

Gennin⁹. & mutin⁹
et penitentia

Aut ſi ego probauiaſ articulum iuſtificationis & in libro quomodo accusatiſ me fuſſe authorem expungendi articulum, puta quia cum leone congregatiſ vulpes.

Amici, additiſ articulum fuſſe copioſorem repudiatiū, macriore ſubtituto, quiſ vobis credat, vt hanc permutatiō nem fecerit; Glauci ſ. & Diomedis, velut Iuſtinian⁹ Imp. in proemio pandectarum illius Homerici meminit, vt ad diſtus fit ieiunoſior.

Amici, dicitiſ me approbaſſe articulum libri de iuſtificaſione, fateor, at quod declarationē inutilem probem mancam, mutilam, infantilem, nec Dea fides mihi pſuadebit. Amici, dicitiſ articulum macriorem per me ſubtitutum, vos fallit memoria. Ergo ne Eckius relicto eccleſiaſtico modo loquendi erit ſimia, Luderum, Bucerum, & Apoloſgiā imitatibit; & permittet speluncæ hæreticorum, ſola fide nos iuſtificari. Absit hoc, & deum precor, ne vñquam patiatur me in has cadere infanias.

At Lectorem alloquar. Cum declaratio libri ſuper articulo

culo iustificationis legeretur, nec tamen aduersarij responde posse ad sophismata (sicut dixi Melanchtoni, quid dares, vt à parte tua essem, & meros illos cavaillos detegere) nec etiam cedere vellent, & duo colloquia inaniter perderemus cum iactura temporis, ego Coryceus auscultabam, quorsum ista pertinerent tandem fastidio impatiens, aliquo quebar collegas. Sinite librum, quia maior est disputatio de accessorijs, quā de principali. Et ita proposui, in re sunt quatuor, quæ utrinq; asserimus.

Peccatum.	Fides.	Charitas.	Opera.
1	2	3	4

In re conuenimus, at in verbis, & cui debeatur iustificatio, discordamus. Nam in primo gradu, quando est peccator, nemo dicit eum iustificari, at in secundo gradu, quando ille credit sibi remitti ppter Christū, hic vos dicitis hūc peccatorem iustificari, nos contra dicimus, hunc habere viam ad iustificationem, sed nondū iustificari, nisi adueniente charitate, dicente Iohanne: Qui non diligit, manet in morte. Ergo cū in secundo gradu, nondū diligat Deum, adhuc est in morte peccati mortalitatis. Dispeream si illa vniuersalitia inductio non sit succosior, quām multiloquentia sophistica libri, & etiam quām sit illa recens suppositicia & maxima declaratio, cuius me patronum (si dijs placeret) libēter facheret, tantum abest à vero, vt hunc articulum, vel conceperim, vel substituerim, addidi præterea, q; a sola in scripturis non legatur, Paulus fidē dicit nihil esse sine charitate ad Corinthios, factores legis laudat Romanis, fidem quæ per dilectionem commendat ad Galatas. Iacobus Apostolus mortuam dicit fidem sine operibus. Iohannes & ipse Apostolus eum dicit manere in morte, qui non diligit. Contra tot Heroes, imo cōtra spiritū sanctum Eckius consentiet aduersarij, solam fidē iustificare. Absit. Es meo ij mor

mor Groppere, quid mihi obieceris coram Reuerendiss.
D. Legato, ego modestiā pollicitus sum & seruabo, quod
si redieris, hæc audies & plura.

7. Optant ut tantum meriti essent apud illustrissimos Ba-
uariæ principes & assentientes, quod prius auditæ essent de
conciliatis articulis, antequam damnarentur.

Amici, Cur non reddidistis rationem Catholicis prin-
cipibus super articulis, qui falso iactantur reconciliati, vel
adhuc proferte, & humanissimos ac Christianissimos, &
summa pietate principes experiemini. Et si meis satisficeri
tis motiuis, non sum pertinax, libenter cedo, dum meliora
videro, at præstare non potestis.

8. Rogat illustrissimū Principem, ac illustrem dominum,
ut eos ab iniqua vindicet calumnia, iniurias patienter scis-
mus ferendas, sed crudelis hominis est negligere famam.

Amici, cur frustra doletis, pueris flentibus dicere soles-
mus, quis tibi abstulit panem, iniusta à iustis impetrare nō
decet, fingitis nescio quas calumnias & iniurias, sistite, &
expendite, vultis ne Eckium calumniatorē dicere: prodibit
iureconsultus & vos faciet pœnitere maledicētiæ. Etiam
si vera essent omnia, quæ fingitis, an eo quia à vobis dissens-
tio, ideo vobis calumniam infero: Ideo vos iniuria afficio:
ex quo iure ciuili vel canonico has illepidas inferetis con-
sequentias. Nolo aceto aspergere dicta, memor promissæ
modestiæ, alioquin dicturus, hic homo olet malo suo, &
quod subdolus præstigiator Bucius, pomum hoc discor-
diæ inter nos iecit, ut suas fraudes latius propagare posset.
Ego arbitror vos veteri esse in Eckium animo, hoc est, a-
mico & beneuolo, eundem stabilem & firmum apud eum
inuenietis, expendite eum consentanea fidei catholicæ dis-
xisse & probasse, sed exotica ḍbēlo iugulasse, ut debuit. Os-
temus Deum mutuiter, ut Cyprianus Cornelio Papæ se
commendabat.

*exotica ḍbēlo pugnare
aduentus*

ILLV